

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അയോധ്യാകാണ്ഡേ

॥ പഞ്ചവിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| പഞ്ചവിംശഃ സർഗഃ ||

കൗസൽയയാ ശ്രീരാമസ്യ വനയാത്രായൈ മംഗലകാമനാപുരഃസരം
സ്വസ്തിവാചനകരണം താം പ്രണമ്യ ശ്രീരാമസ്യ സീതായാ ഭവനം പ്രതി
ഗമനം

സാ വിനീയ തമായാസ -
മുപസ്സൃശ്യ ജലം ശുചി |
ചകാര മാതാ രാമസ്യ
മംഗലാനി മനസ്വിനീ || 2.25.1 ||

ന ശക്യസേ വാരയിതും
ഗച്ഛേദാനീം രഘുത്തമ |
ശീഘ്രം ച വിനിവർതസ്യ
വർതസ്യ ച സതാം ക്രമേ || 2.25.2 ||

യം പാലയസി ധർമം ത്വം
പ്രീത്യാ ച നിയമേന ച |
സ വൈ രാഘവശാർദൂല
ധർമസ്ത്യാമദിരക്ഷതു || 2.25.3 ||

യേഭ്യഃ പ്രണമസേ പുത്ര
ദേവേഷ്യായതനേഷു ച |

തേ ച ത്യാമഭിരക്ഷന്തു
വനേ സഹ മഹർഷിഭിഃ || 2.25.4 ||

യാനി ദത്താനി ത്യേന്ദ്രാണി
വിശ്വാമിത്രേണ ധീമതാ |
താനി ത്യാമഭിരക്ഷന്തു
ഗുണൈഃ സമുദിതം സദാ || 2.25.5 ||

പിത്യശുശ്രൂഷയാ പുത്ര
മാത്യശുശ്രൂഷയാ തഥാ |
സത്യേന ച മഹാബാഹോ
ചിരം ജീവാഭിരക്ഷിതഃ || 2.25.6 ||

സമിത്കുശപവിത്രാണി
വേദ്യശ്ചായതനാനി ച |
സ്ഥണ്ഡിലാനി ച വിപ്രാണാം
ശൈലാ വൃക്ഷാഃ ക്ഷുപാ ഹ്രദാഃ |
പതംഗാഃ പന്നഗാഃ സിംഹാ -
സ്ത്യാം രക്ഷന്തു നരോത്തമ || 2.25.7 ||

സ്വസ്തി സാധ്യാശ്ച വിശ്വേ ച
മരുതശ്ച മഹർഷിഭിഃ |
സ്വസ്തി ധാതാ വിധാതാ ച
സ്വസ്തി പൃഷ്ഠാ ഭഗ്വോർയമാ || 2.25.8 ||

ലോകപാലാശ്ച തേ സർവേ
വാസവപ്രമുഖാസ്തഥാ |
ഋതവഃ ഷട് ച തേ സർവേ
മാസാഃ സംവത്സരാഃ ക്ഷപാഃ || 2.25.9 ||

ദിനാനി ച മുഹൂർതാശ്ച
 സ്വസ്തി കുർവന്തു തേ സദാ |
 ശ്രുതിഃ സ്മൃതിശ്ച ധർമശ്ച
 പാതു ത്യാം പുത്ര സർവതഃ || 2.25.10 ||

സ്തന്ദശ്ച ഭഗവാൻ ദേവഃ
 സോമശ്ച സബൃഹസ്സതിഃ |
 സപ്തർഷയോ നാരദശ്ച
 തേ ത്യാം രക്ഷന്തു സർവതഃ || 2.25.11 ||

തേ ചാപി സർവതഃ സിദ്ധാ
 ദിശശ്ച സദിഗീശ്വരാഃ |
 സ്തുതാ മയാ വനേ തസ്മിൻ
 പാന്തു ത്യാം പുത്ര നിത്യശഃ || 2.25.12 ||

ശൈലാഃ സർവേ സമുദ്രാശ്ച
 രാജാ വരുണ ഏവ ച |
 ദ്യൗരന്തരിക്ഷം പൃഥിവീ
 വായുശ്ച സചരാചരഃ || 2.25.13 ||

നക്ഷത്രാണി ച സർവാണി
 ഗ്രഹാശ്ച സഹ ദൈവതൈഃ |
 അഹോരാത്രേ തഥാ സന്ധ്യ
 പാന്തു ത്യാം വനമാശ്രിതം || 2.25.14 ||

ഋതവശ്ചാപി ഷട് ചാൻയേ
 മാസാഃ സംവത്സരാസ്തഥാ |
 കലാശ്ച കാഷ്ഠാശ്ച തഥാ
 തവ ശർമ ദിശന്തു തേ || 2.25.15 ||

മഹാവന്ദ്യേപി ചരതോ
 മുനിവേഷസ്യ ധീമതഃ |
 തഥാ ദേവാശ്ച ദൈത്യാശ്ച
 ഭവന്തു സുഖദാഃ സദാ || 2.25.16 ||

രാക്ഷസാനാം പിശാചാനാം
 രൗദ്രാണാം ക്രൂരകർമ്മണാം |
 ക്രവ്യാദാനാം ച സർവേഷാം
 മാ ഭൂത് പുത്രക തേ ഭയം || 2.25.17 ||

പ്ലവഗാ വൃശ്ചികാ ദംശാ
 മശകാശ്ചൈവ കാനനേ |
 സരീസ്യപാശ്ച കീടാശ്ച
 മാ ഭൂവൻ ഗഹനേ തവ || 2.25.18 ||

മഹാദ്വിപാശ്ച സിംഹാശ്ച
 വ്യാഘ്രാഃ ഋക്ഷാശ്ച ദംഷ്ട്രിണഃ |
 മഹിഷാഃ ശൃംഗിണോ രൗദ്രാ
 ന തേ ഭൂഹ്യന്തു പുത്രക || 2.25.19 ||

നൃമാംസഭോജനാ രൗദ്രാ
 യേ ചാൻയേ സർവജാതയഃ |
 മാ ച ത്യാം ഹിംസിഷുഃ പുത്ര
 മയാ സമ്പൂജിതാസ്ത്വിഹ || 2.25.20 ||

ആഗമാന്യേ ശിവാഃ സന്തു
 സിദ്ധ്യന്തു ച പരാക്രമാഃ |
 സർവസമ്പത്തയോ രാമ
 സ്വസ്തിമാൻ ഗച്ഛ പുത്രക || 2.25.21 ||

സ്വസ്തി ത്വേസ്ത്യാന്തരിക്ഷേഭ്യഃ
 പാർഥിവേഭ്യഃ പുനഃ പുനഃ |
 സർവേഭ്യശ്ചൈവ ദേവേഭ്യോ
 യേ ച തേ പരിപന്ഥിനഃ || 2.25.22 ||

ശുക്രഃ സോമശ്ച സൂര്യശ്ച
 ധനദ്വാിഥ യമസ്തഥാ |
 പാന്തു ത്യാമർചിതാ രാമ
 ദണ്ഡകാരണ്യവാസിനം || 2.25.23 ||

അഗ്നിർവായുസ്തഥാ ധൃമോ
 മന്ത്രാശ്ചർഷിമുഖച്യുതാഃ |
 ഉപസ്തർശനകാലേ തു
 പാന്തു ത്യാം രഘുനന്ദന || 2.25.24 ||

സർവലോകപ്രഭുർബ്രഹ്മാ
 ഭൂതകർത്യ തഥർഷയഃ |
 യേ ച ശേഷാഃ സുരാന്യേ തു
 രക്ഷന്തു വനവാസിനം || 2.25.25 ||

ഇതി മാൽയൈഃ സുരഗണാൻ
 ഗന്ധൈശ്ചാപി യശസ്വിനീ |
 സ്തുതിഭിശ്ചാനുരൂപാഭി -
 രാനർചായതലോചനാ || 2.25.26 ||

ജ്വലനം സമുപാദായ
 ബ്രാഹ്മണേന മഹാത്മനാ |
 ഹാവയാമാസ വിധിനാ
 രാമമംഗലകാരണാത് || 2.25.27 ||

ഘൃതം ശ്ലേതാനി മാൽയാനി
 സമീധശ്ചൈവ സർഷപാൻ |
 ഉപസമ്പാദയാമാസ
 കൗസൽയാ പരമാംഗനാ || 2.25.28 ||

ഉപാധ്യായഃ സ വിധിനാ
 ഹുത്യാ ശാന്തിമനാമയം |
 ഹുതഹവ്യാവശേഷേണ
 ബാഹ്യം ബലിമകൽപയത് || 2.25.29 ||

മധുദധ്യക്ഷതഘൃതൈഃ
 സ്വസ്തിവാച്യം ദ്വിജാംസ്തതഃ |
 വാചയാമാസ രാമസ്യ
 വനേ സ്വസ്ത്യയനക്രിയാം || 2.25.30 ||

തതസ്തസ്മൈ ദ്വിജേന്ദ്രായ
 രാമമാതാ യശസ്യിനീ |
 ദക്ഷിണാം പ്രദദൗ കാമ്യാം
 രാഘവം ചേദമബ്രവീത് || 2.25.31 ||

യൻമംഗലം സഹസ്രാക്ഷേ
 സർവദേവനമസ്തുതേ |
 വൃത്രനാശേ സമഭവത്
 തത് തേ ഭവതു മംഗലം || 2.25.32 ||

യൻമംഗലം സുപർണസ്യ
 വിനതാകൽപയത് പുരാ |
 അമൃതം പ്രാർഥയാനസ്യ
 തത് തേ ഭവതു മംഗലം || 2.25.33 ||

അമൃതോത്പാദനേ ദൈത്യാൻ
 ഘൃതോ വജ്രധരസ്യ യത് |
 അദിതിർമംഗലം പ്രാദാത്
 തത് തേ ഭവതു മംഗലം || 2.25.34 ||

ത്രിവിക്രമാൻ പ്രക്രമതോ
 വിഷ്ണോരതുലതേജസഃ |
 യദാസീൻമംഗലം രാമ
 തത് തേ ഭവതു മംഗലം || 2.25.35 ||

ഋഷയഃ സാഗരാ ദ്വീപാ
 വേദാ ലോകാ ദിശശ്ച തേ |
 മംഗലാനി മഹാബാഹോ
 ദിശന്തു ശുഭമംഗലം || 2.25.36 ||

ഇതി പുത്രസ്യ ശേഷാശ്ച
 കൃത്യാ ശിരസി ഭാമിനീ |
 ഗന്ധൈശ്ചാപി സമാലഭ്യ
 രാമമായതലോചനാ || 2.25.37 ||

ഔഷധീം ച സുസിദ്ധാർഥം
 വിശൽയകരണീം ശുഭാം |
 ചകാര രക്ഷാം കൗസൽയാ
 മന്ത്രൈരഭിജ്ജാപ ച || 2.25.38 ||

ഉവാചാപി പ്രഹൃഷ്ടേവ
 സാ ദുഃഖവശവർതിനീ |
 വാങ്മാത്രേണ ന ഭാവേന
 വാചാ സംസജ്ജമാനയാ || 2.25.39 ||

ആനമ്യ മൂർധ്നി ചാഘ്രായ
 പരിഷ്വജ്യ യശസിനീ |
 അവദത് പുത്രമിഷ്ടാർഥോ
 ഗച്ഛ രാമ യഥാസുഖം || 2.25.40 ||

അരോഗം സർവസിദ്ധാർഥ -
 മയോധ്യാം പുനരാഗതം |
 പശ്യാമി ത്യാം സുഖം വത്സ
 സന്ധിതം രാജവർത്തസു || 2.25.41 ||

പ്രണശ്വദുഃഖസങ്കൽപാ
 ഹർഷവിദ്വേദാതിതാനനാ |
 ദ്രക്ഷ്യാമി ത്യാം വനാത് പ്രാപ്തം
 പൂർണചന്ദ്രമിവോദിതം || 2.25.42 ||

ദ്രാസനഗതം രാമ
 വനവാസാദിഹാഗതം |
 ദ്രക്ഷ്യാമി ച പുനസ്ത്യാം തു
 തീർണ്ണവന്തം പിതൂർവചഃ || 2.25.43 ||

മംഗലൈരുപസമ്പന്നോ
 വനവാസാദിഹാഗതഃ |
 വധ്യാശ്ച മമ നിത്യം ത്യാം
 കാമാൻ സംവർധ യാഹി ഭോഃ || 2.25.44 ||

മയാർചിതാ ദേവഗണാഃ ശിവാദയോ
 മഹർഷയോ ഭൂതഗണാഃ സുരോരഗാഃ |
 അഭിപ്രയാതസ്യ വനം ചിരായ തേ
 ഹിതാനി കാക്ഷ്ണന്തു ദിശശ്ച രാഘവ || 2.25.45 ||

അതീവ ചാശ്രുപ്രതിപൂർണലോചനാ
 സമാപ്യ ച സ്വസ്ത്യയനം യഥാവിധി |
 പ്രദക്ഷിണം ചാപി ചകാര രഘവം
 പുനഃ പുനശ്ചാപി നിരീക്ഷ്യ സസ്വജേ || 2.25.46 ||

തയാ ഹി ദേവ്യാ ച കൃതപ്രദക്ഷിണോ
 നിപീഡ്യ മാതുശ്ചരണൗ പുനഃ പുനഃ |
 ജഗാമ സീതാനിലയം മഹായശാഃ
 സ രഘവഃ പ്രജ്ജലിതസ്തയാ ശ്രിയാ || 2.25.47 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 അയോധ്യാകാണ്ഡേ പഞ്ചവിംശഃ സർഗഃ ||